Dodatak A

Instaliranje i podešavanje AutoCAD-a

U ovom dodatku govorimo o načinu instaliranja AutoCAD-a 2005 i o sistemskim parametrima koje bi trebalo definisati da biste AutoCAD podesili tako da vam odgovara. Sistemske promenljive koje su u vezi s nekim parametrom (kada su dostupne) date su na kraju opisa opcije, u zagradama. To su parametri pomoću kojih kontrolišete kako će se AutoCAD ponašati pri korišćenju raznih komandi i osobina. Sistemske promenljive su detaljno opisane u dodatku C.

Pre instaliranja AutoCAD-a

Pre nego što počnete instaliranje, morate imati barem 300 MB slobodnog prostora na disku na kojem ćete instalirati AutoCAD. Potrebno je još i 100 MB slobodnog prostora za AutoCAD-ove privremene datoteke i datoteke za razmenu podataka (engl. *swap files*), zatim još 20 MB za datoteke koje ćete praviti tokom obuke. Ukoliko instalirate AutoCAD na disk na kome nije instaliran Windows, proverite da li imate barem 220 MB slobodnog prostora na disku na kome je Windows. AutoCAD tamo čuva privremene datoteke.

Takođe treba da imate Windows 2000 ili XP (verziju Home ili Professional), Internet Explorer 6 sa servisnim paketom 1, računar sa procesorom Pentium III na 800 MHz ili bržim, najmanje 256 MB RAM-a i grafičku karticu koja podržava rezoluciju 1024×768 u punom koloru.

Imajte pri ruci ime i telefonski broj prodavca jer se ti podaci upisuju tokom instaliranja. Sistemi za jednog korisnika mogu se besplatno koristiti 30 dana, što znači da možete instalirati i koristiti AutoCAD i pre nego što unesete autorizacioni kôd. Autorizacioni kôd možete da dobijete faksom, telefonom ili posredstvom Interneta, što je naznačeno kada prvi put pokrenete AutoCAD.

Postupak instalacije

AutoCAD 2005 se instalira kao i svaki drugi program za Windows, ali bi neke stvari trebalo da znate pre nego što počnete. Ovaj odeljak sadrži podatke koji će vam pomoći kada započnete sa instalacijom.

Instaliranje AutoCAD-a

Instaliranje AutoCAD-a je jednostavno i jasno; AutoCAD koristi čarobnjake za instalaciju kao i većina drugih Windowsovih programa. Navešću smernice koje treba da pratite tokom procesa instalacije.

- Pre nego što započnete instalaciju, proverite da li imate dovoljno praznog prostora na disku i utvrdite da nisu pokrenuti drugi programi. Trebalo bi da imate serijski broj i CD ključ pri ruci (obično su označeni na pakovanju).
- Obično se instalacioni program AutoCAD-a pokreće automatski čim ubacite CD AutoCAD 2005 u CD uređaj na računaru. Ako se ne pokrene, učinite sledeće:
  - 1. U Windowsu odaberite Start ≻ Run da biste otvorili okvir za dijalog Run.
  - 2. U polje Open upišite **D:setup**. Umesto slova **D** iz primera unesite slovnu oznaku CD jedinice. Kada to završite, pritisnite OK. Prikazuje se okvir za dijalog AutoCAD 2005 Master Setup.
- Pri vrhu okvira za dijalog Master Setup nalaze se opcije: Install, What's Inside, Documentation, Support i Network Deployment. Pritisnite Install. U okviru za dijalog biće prikazane opcije za instaliranje. Pritisnite Install u okviru opcije Install AutoCAD 2005.
- Pošto je instalacija počela, pratite instrukcije čarobnjaka za instalaciju. U okviru za dijalog Personal Information upisaćete svoje ime, kompaniju za koju radite i ime i telefon prodavca od koga ste kupili AutoCAD. Ti podaci se prikazuju na uvodnom ekranu AutoCAD-a, pa pazite šta ćete otkucati da se ne biste kasnije kajali.
- Takođe se traži da izaberete lokaciju za AutoCAD-ove datoteke. U vežbama u ovoj knjizi pretpostavlja se da se AutoCAD nalazi na disku C u direktorijumu \Program Files\AutoCAD2005\ – ta lokacija je predložena tokom instalacije.
- Moći ćete da birate između četiri vrste instalacija: Typical, Full, Compact i Custom. Savetujem da izaberete instalaciju tipa Full kako biste mogli da iskoristite sve mogućnosti AutoCAD-a.
- Ako nemate dovoljno prostora na disku, u prozoru čarobnjaka videćete tačno koliko prostora treba da imate na svakom disku koji koristite tokom instalacije AutoCAD-a. Upotrebom uslužnih programa Windows Explorer i Windows Disk Cleanup možete napraviti više prostora na disku. Kada obezbedite potreban prostor i pre nego što se vratite u AutoCAD Setup, proverite da li ste zatvorili ove programe.
- Kada instalirate AutoCAD, vratićete se u okvir za dijalog Master Setup. Instalirajte i AutoCAD Express Tools u okviru opcije Install Supplemental Tools.

Po završetku instalacije AutoCAD-a 2005, pojaviće se okvir za dijalog u kome se traži da ponovo pokrenete (restartujete) računar, pa to i učinite.

Instaliranje ostalih komponenata AutoCAD-a

Ako niste na početku instalirali neke komponente AutoCAD-a, kao što su alatke za rad s bazama podataka a hoćete da ih instalirate naknadno, sledite navedene korake:

- 1. Stavite CD sa AutoCAD-om 2005 u CD uređaj na računaru.
- 2. Ukoliko se okvir za dijalog AutoCAD 2005 Master Setup ne pojavi automatski, odaberite Start ≻ Run da biste otvorili okvir za dijalog Run.
- 3. U polje Open unesite D:setup, gde je slovom D označen CD uređaj.
- 4. Odaberite opciju Install iz niza opcija na vrhu, a potom pritisnite Install u okviru opcije Install AutoCAD 2005. Program za instalaciju otkriće da imate već instaliran AutoCAD na računaru, tako da ćete moći da birate između sledećih mogućnosti: da dodate ili deinstalirate neku od mogućnosti AutoCAD-a, da reinstalirate ili popravite AutoCAD 2005 ili da uklonite AutoCAD 2005 s računara. Izaberite opciju Add Or Remove Features i zatim pritisnite Next. Pojaviće se okvir za dijalog s listom opcija AutoCAD-a koje možete instalirati.
- **5.** S liste izaberite opciju koju hoćete da instalirate. Pojaviće se padajući meni sa skupom opcija za instalaciju. Odaberite odgovarajuću opciju.
- 6. Ponovite peti korak za svaku opciju koju želite da uključite u instalaciju AutoCAD-a. Kada završite, pritisnite Next.
- **7.** Na pitanje hoćete li da nastavite instalaciju, pritisnite Yes da biste instalirali izabrane opcije.

AutoCAD-ove programske datoteke

U direktorijumu \Program Files\AutoCAD2005, nalazi se niz poddirektorijuma. Evo kratkog opisa sadržaja svakog poddirektorijuma:

Backup Sadrži rezervne verzije mnogih AutoCAD-ovih sistemskih datoteka.

Data Links Ovo je lokacija datoteke Data Link za opciju dbConnect iz verzija Auto-CAD-a starijih od verzije 2004. U AutoCAD-u 2005 je sačuvana zbog kompatibilnosti sa starijim verzijama. Datoteke Data Link sada se smeštaju u direktorijum C:\Documents and Settings\korisničko ime\Application Data\Autodesk\ AutoCAD 2005\R16.1\enu\Data Link.

Drv Sadrži posebne pokretačke programe koje AutoCAD koristi za štampanje na ploteru i funkcije prikaza.

En-US Sadrži izvorne datoteke za američku verziju AutoCAD-a. Verzije prilagođene korisnicima iz drugih zemalja imaju drugačija imena direktorijuma.

Express Sadrži datoteke s podrškom za alatke Express. Ovaj direktorijum ćete videti samo ako ste prethodno instalirali alatke Express.

Fonts Sadrži fontove AutoCAD-a.

Help Sadrži AutoCAD-ovu dokumentaciju za pomoć.

Plot Styles Ovo je lokacija stilova štampanja na ploteru za verzije AutoCAD-a starije od verzije 2004. U AutoCAD-u 2005 je sačuvana zbog kompatibilnosti. Stilovi štampanja na ploteru sada se smeštaju u direktorijum C:\Documents and Set-tings\korisničko ime\Application Data\Autodesk\AutoCAD 2005\R16.1\ enu\Plot Styles.

Plotters Ovo je lokacija konfiguracionih datoteka plotera za verzije AutoCAD-a starije od verzije 2004. U AutoCAD-u 2005 je sačuvana zbog kompatibilnosti. Konfiguracione datoteke plotera sada se smeštaju u direktorijum C:\Documents and Set-tings\korisničko ime\Application Data\Autodesk\AutoCAD 2005\R16.1\enu\Plotters.

Sample Sadrži primere crteža i ActiveX, DesignCenter, VBA i VisualLISP datoteke.

Support Sadrži datoteke s definicijama raznih AutoCAD-ovih funkcija koje se mogu prilagođavati.

Template Ovo je lokacija šablona za verzije AutoCAD-a starije od verzije 2004. U AutoCAD-u 2005 je sačuvana zbog kompatibilnosti. Šabloni se sada smeštaju u direktorijum C:\Documents and Settings\korisničko ime\Application Data\ Autodesk\AutoCAD 2005\R16.1\enu\Template. To je takođe i lokacija za šablone skupova listova.

Textures Ovo je lokacija datoteke sa teksturama za AutoCAD-ovo senčenje površina za verzije AutoCAD-a starije od verzije 2004. U AutoCAD-u 2005 je sačuvana zbog kompatibilnosti. Datoteke sa teksturama sada se smeštaju u direktorijum C:\Documents and Settings\korisničko ime\Application Data\Autodesk\ AutoCAD 2005\R16.1\enu\Textures.

Tutorial Sadrži Autodeskove datoteke za učenje.

UserDataCache Sadrži izvorne datoteke za korisničke podatke.

WebDepot Sadrži datoteke tipa HTML za registraciju dok ste povezani na Internet.

WebServices Sadrži datoteke za AutoCAD-ove Web servise, kao što je Communication Center.

Ukoliko prilagođavate program, radite s datotekama iz direktorijumaC:\Documents and Settings\korisničko ime\Application Data\Autodesk\AutoCAD 2005\ R16.1\enu. Tu ćete pronaći poddirektorijume Data Links, Plot Styles, Plotters i Support koji rade s vašim korisničkim imenom u Windowsu. Ako postavite datoteke sa prilagođenim podešavanjima u ovaj direktorijum, više korisnika mogu na istom računaru da imaju sopstvenu prilagođenu konfiguraciju.

Podešavanje AutoCAD-a

U ovom odeljku naučićete kako da podesite rad AutoCAD-a. AutoCAD možete da podesite i tokom rada s programom, preko okvira za dijalog Options.

Vežbe u ovoj knjizi su pripremljene s pretpostavkom da upotrebljavate unapred podešene parametre Options. Kada bolje upoznate AutoCAD, možete da podesite njegove parametre preko okvira za dijalog Options. Mnoge opcije iz tog okvira mogu se podesiti i preko sistemskih promenljivih.

Odaberite Tools > Options da biste otvorili okvir za dijalog Options koji sadrži sledeće kartice i parametre.

SAVET Mnoge opcije u okviru za dijalog Options prikazuju ikonicu AutoCAD-ove datoteke. Ta ikonica govori da će parametri opcije biti sačuvani s datotekom, a ne kao deo AutoCADovih podrazumevanih parametara.

Kartica Files

Pomoću opcija s kartice Files zadajete gde će AutoCAD čuvati ili tražiti datoteke koje su mu neophodne za rad. Tu su hijerarhijske liste slične onima iz Windows Explorera. Prvo ćete videti opšte teme izlistane u poljima Search Path, File Names and File Locations. Prikaz svake teme možete proširiti ako pritisnete znak plus s leve strane.

Sledi opis svih stavki iz liste. Verovatno većinu njih nećete koristiti, dok ćete druge menjati po potrebi.

SAVET Sistemska promenljiva data je u uglastim zagradama, na kraju opisa svake stavke.

SUPPORT FILE SEARCH PATH

U mnogim svojim funkcijama, AutoCAD se oslanja na pomoćne datoteke. Meniji, fontovi za tekst, vrste linija, asocijativne šrafure, samo su neke od opcija koje sadrže pomoćne datoteke. Opcija Support File Search Path saopštava AutoCAD-u gde da traži takve dato-teke. Putanje za datoteke možete dodati u liste tako što ćete pritisnuti taster Add i uneti novu putanju ili ćete to uraditi pomoću dugmeta za pretraživanje, Browse. Postojeće stavke nemojte brisati ako niste sigurni da je ta odluka ispravna.

Ako umete da koristite promenljive za okruženja, možete i njih da uključite u putanje pretraživanja.

WORKING SUPPORT FILE SEARCH PATH

Sadrži listu putanja na kojima AutoCAD traži pomoćne datoteke specifične za operativni sistem.

DEVICE DRIVER FILE SEARCH PATH

Definiše položaj upravljačkih programa AutoCAD-a. Upravljački programi (engl. *device drivers*) su aplikacije koje omogućavaju AutoCAD-u da komunicira sa štampačima, ploterima i ulaznim uređajima. U većini slučajeva, te parametre ne treba da menjate.

PROJECT FILES SEARCH PATH

Postoji mogućnost da od konsultanta ili od drugog korisnika AutoCAD-a dobijete datoteke koje sadrže reference na druge crteže i rasterske slike. Obično takve datoteke zahtevaju tačno određeni direktorijum za Xref crteže i rasterske slike. Ako ih premestite na drugo mesto s različitim sistemom direktorijuma, one neće moći da pronađu svoje referencirane crteže. Opcija Project Files Search Path omogućava da zadate direktorijum za Xref datoteke ili slične zavisne datoteke. Ukoliko AutoCAD ne može da pronađe Xref datoteku ili neku drugu datoteku, potražiće je u direktorijumu koji ste zadali.

Da biste zadali taj direktorijum, odaberite opciju Project Files Search Path i pritisnite dugme Add. AutoCAD će predložiti da ime direktorijuma bude Project1. To ime možete promeniti. Pritisnite znak plus pored polja u kome je upisano Project1 i izaberite Browse da biste definisali putanju. Putanja se čuva u sistemskoj promenljivoj Projectname [Projectname].

MENU, HELP, AND MISCELLANEOUS FILE NAMES

Ova stavka omogućava da definišete različite datoteke podrške, kao što su datoteke za menije, pomoć, automatsko snimanje, izlazak na mrežu i konfigurisanje. Možete definisati i Internet adrese kojima pristupate preko dugmeta Launch Browser sa standardne palete alatki AutoCAD-a. Ukoliko imate mrežnu instalaciju, definišite i lokaciju za License Manager.

TEXT EDITOR, DICTIONARY, AND FONT FILE NAMES

Ovu stavku koristite za definisanje editora teksta [mtexted], korisničkih i standardnih rečnika [Dctmain, Dctust] i različitih fontova i mapa fontova [Fontalt]. U poglavlju 8 naći ćete više detalja o ovome.

PRINT FILE, SPOOLER, AND PROLOG SECTION NAMES

Kada koristite opciju Plot to File, datotekama možete dati imena drugačija od standardnih koje dodeljuje AutoCAD. Opcija Spooler definiše aplikaciju koja treba da pročita i štampa tako napravljenu datoteku. Opcija Prolog se odnosi na izvoz PostScript datoteka. Ona omogućava da definišete odeljak Prolog u datoteci Acad.psf koji AutoCAD treba da izveze zajedno s datotekama u formatu Encapsulated PostScript. U dodatku B i poglavlju 14 bilo je više reči o izvozu PostScript datoteka i o datoteci Acad.psf [Psprolog].

PRINTER SUPPORT FILE PATH

Postoji nekoliko datoteka podrške povezanih sa AutoCAD-ovim sistemom za štampanje na ploteru i štampaču. Ova stavka omogućava da zadate gde će AutoCAD tražiti te datoteke.

AUTOMATIC SAVE FILE LOCATION

Ovom stavkom zadajete položaj AutoCAD-ove datoteke Automatic Save [Savefilepath].

COLOR BOOK LOCATION

Ova stavka omogućava da zadate lokacije za katalog boja PANTONE. Ovaj katalog možete naknadno da instalirate s kompakt diska AutoCAD-a 2005 ako ga niste instalirali s programom.

DATA SOURCES LOCATION

Omogućava da definišete položaj ODBC Data Link datoteka koje se koriste za povezivanje AutoCAD-ovih crteža s datotekama baze podataka.

TEMPLATE SETTINGS

Kada izaberete opciju Use a Template iz okvira za dijalog Create New Drawing, AutoCAD iz ovog parametra traži lokaciju datoteke sa šablonima. Podrazumevani parametar možete da izmenite, ali to verovatno neće biti potrebno.

TOOL PALETTES FILE LOCATION

Omogućava da zadate lokaciju za izvorne datoteke paleta alatki koje ste sami napravili. Kada pravite palete, AutoCAD će podatke o tim paletama smestiti na zadatu lokaciju.

LOG FILE LOCATION

Pomoću ove opcije zadajete mesto na koje će biti smeštene datoteke evidencija [Logfilepath].

PLOT AND PUBLISH LOG FILE LOCATION

Pomoću ove opcije zadajete mesto na koje će biti smeštene datoteke evidencija Plot i Publish [Logfilepath].

TEMPORARY DRAWING FILE LOCATION

AutoCAD pravi privremene datoteke da bi čuvao delove crteža dok radite na njemu. Obično ne treba da brinete o privremenim datotekama, sem ako ne počnu da se gomilaju na disku ili ako radite s vrlo velikom datotekom na sistemu s malo memorije. Pomoću ove opcije možete da odredite mesto za privremene datoteke. Standardna lokacija je direktorijum C:\Documents and Settings\korisničko ime\Local Settings\ Temp. Korisničko ime je ono pod kojim se prijavljujete na sistem. Ukoliko imate brz disk s dosta slobodnog prostora, iskoristite ovu opciju da biste na njega smestili privremene datoteke i tako poboljšali performanse [Tempprefix, read-only].

TEMPORARY EXTERNAL REFERENCE FILE LOCATION

Da bi neki drugi korisnik iz mreže mogao da otvori Xref datoteku ili datoteku na kojoj radite, s padajuće liste Demand Load Xrefs na kartici Open And Save možete izabrati Enabled with Copy. AutoCAD će praviti i koristiti kopije bilo koje učitane Xref datoteke tako da originalnu datoteku mogu otvoriti i drugi. Stavka Temporary External Reference File Location omogućava definisanje direktorijuma u kome AutoCAD čuva kopiju Xref datoteke [Xloadpath].

TEXTURE MAPS SEARCH PATH

Omogućava da zadate lokaciju za AutoCAD-ove mape tekstura koje se koriste u realističnim prikazima. U većini slučajeva, te parametre nećete morati da menjate. Ipak, možete dodati direktorijum za mape tekstura koje ste dobili ili napravili.

I-DROP ASSOCIATED FILE LOCATION

Pomoću ove opcije zadaćete lokaciju za datoteke koje uvozite na računar koristeći AutoCAD-ovu funkciju i-drop. Nijedna lokacija nije podrazumevano navedena, pa se .DWG datoteke uvezene pomoću i-dropa smeštaju u isti direktorijum u kojem se nalazi aktuelni crtež.

NAPOMENA Dok je AutoCAD otvoren, lako ćete saznati lokaciju izvora, kao što je datoteka evidencije ili datoteka automatskog snimanja. Iskoristite funkciju AutoLISP Getvar uz ime sistemske promenljive povezane sa izvorom. Na primer, da biste brzo pronašli lokaciju datoteke evidencije, unesite (getvar "logfilepath")...]. Za automatsko zapisivanje datoteke unesite (getvar "savefilepath")...]. Korisnici LT-a mogu da iskoriste komandu Modemacro, na primer, Modemacro...] \$(getvar,logfilepath)...]. ili Modemacro...] \$(getvar,savefilepath)...]. Više podataka o komandi Modemacro pronaći ćete u poglavlju 20.

Kartica Display

Parametri sa ove kartice omogućavaju da kontrolišete izgled AutoCAD-ovog prozora. Pomoću ovih parametara možete zadati da AutoCAD-ov prozor izgleda potpuno drugačije. Možete da promenite trake za pomeranje sadržaja, fontove i boje.

🐨 Options		? ×
Current profile: < <unnamed profile="">></unnamed>	Current drawing: Drawing1.dwg	
Files Display Open and Save Plotting System Use	r Preferences Drafting Selection Profiles	
Window Elements ✓ Display scroll bars in drawing window Display screen meng Oolors Oolors	Display resolution Image: The sequence of the	
Layout elements Display Layout and Model tabs Display margins Display paper background Display paper shadow Show Page Setup glalog for new layouts Create viewport in gew layouts Crosshair size 5	Display performance Pan and zoom with raster image Highlight raster image frame only True color raster images and rendering F Apply solid fill Show text boundary frame only Show sithouettes in wireframe Reference Edit fading intensity 50	
	OK Cancel <u>A</u> pply <u>H</u> el	p

GRUPA WINDOW ELEMENTS

Ove opcije kontrolišu opšte parametre AutoCAD-ovog prozora:

Display scroll bars in drawing window Uključuje i isključuje trake za pomeranje sadržaja. Ako imate mali monitor s niskom rezolucijom, isključite ih da biste povećali prostor za crtanje.

Display screen menu Uključuje stari meni AutoCAD Format Screen koji se ranije nalazio na desnom kraju ekrana. Ako vam je zaista potreban, ovde ćete ga uključiti.

Colors Otvara okvir za dijalog u kojem možete da zadajete boje raznim komponentama AutoCAD-ovog prozora. Ako vam crna ne odgovara, ovde možete da promenite boju površine za crtanje.

Fonts Otvara okvir za dijalog u kojem birate fontove za AutoCAD-ov prozor. Možete da birate iz standardne grupe Windowsovih fontova dostupnih na vašem sistemu.

GRUPA DISPLAY RESOLUTION

Ove opcije kontrolišu način na koji su objekti u AutoCAD-u prikazani. Sami odlučujete hoćete li dati prednost preciznom prikazivanju ili brzini.

Arc and circle smoothness Kontroliše izgled lukova i krugova, pogotovo kada ih uvećate. U nekim slučajevima, lukovi i krugovi izgledaju kao mnogouglovi (iako će na ploteru biti iscrtani kao lukovi i krugovi). Ukoliko hoćete da lukovi i krugovi budu zaobljeniji, povećajte vrednost ovog parametra. Time će se povećavati i količina memorije koja se koristi. Ove parametre kontroliše i sistemska promenljiva Viewres [Viewres].

Segments in a polyline curve Kontroliše zaobljavanje složenih linija. Što je vrednost veća, linije će izgledati zaobljenije. Ako smanjite broj, iscrtavanje će biti brže. Ove parametre kontroliše i sistemska promenljiva Splinesegs [Splinesegs].

Rendered object smoothness Kontroliše izgled zakrivljenih punih tela kada ih realistično prikazujete i senčite. Vrednost promenljive može da se kreće od 0.01 do 10 [Facetres].

Contour lines per surface Omogućava da definišete broj linija konture kojima se predstavljaju pune zakrivljene površine. Vrednost se kreće od 0 do 2047 [Isolines].

GRUPA LAYOUT ELEMENTS

Ove opcije regulišu način prikazivanja elemenata crteža u režimu Paper Space Layout. U poglavljima 7 i 13 nalazi se detaljnije objašnjenje. Funkcionisanje većine ovih opcija je očigledno. Opcija Show Page Setup Manager For New Layouts otvara okvir za dijalog pri prvom otvaranju elemenata. Opcija Create Viewport In New Layouts automatski pravi prikaz u postavci elemenata kada se ona prvi put otvori.

GRUPA DISPLAY PERFORMANCE

Opcije ove grupe omogućavaju da podesite parametre i prikaz.

Pan and zoom with raster & OLE Kontroliše način na koji rasterske slike reaguju na pomeranje i zumiranje. Ako je ova opcija izabrana, rasterske slike se pomeraju s kursorom. Isključite ovu opciju radi boljeg učinka [Rtdisplay].

Highlight raster image frame only Određuje kako će rasterska slika izgledati kada je izabrana. Uključite je radi što boljeg učinka [Imagehlt].

Apply solid fill Kontroliše izgled popunjenih objekata kao što su debele složene linije i površine popunjene punom šrafurom. Ovu opciju kontroliše i sistemska promenljiva Fillmode. Više o popunjenim složenim linijama i punim šrafurama naći ćete u poglavlju 13. Isključite ovu opciju radi boljeg učinka [Fillmode]. **Show text boundary frame only** Kontroliše način prikazivanja teksta. Uključite ovu opciju da biste tekst zamenili pravougaonicima čije dimenzije približno odgovaraju veličini prvobitnog teksta [Qtextmode].

Show silhouettes in wireframe Kontroliše da li će biti prikazane površinske mreže modela punih tela. Isključite ovu opciju radi boljeg učinka [Dispsilh].

KLIZAČ CROSSHAIR SIZE

Klizačem se reguliše veličina kursora končanice. Ovu vrednost možete podesiti na 100 procenata da biste dobili kursor končanicu preko celog ekrana, kao u starijim verzijama AutoCAD-a [Cursorsize].

KLIZAČ REFERENCE EDIT FADING INTENSITY

Klizač kontroliše izgled objekata koji nisu izabrani tokom dorade referenci. U poglavlju 6 naći ćete više detalja o menjanju referenci [Xfadectl].

Kartica Open And Save

Na kartici Open And Save nalaze se opšte opcije za rad s datotekama, kao što su automatsko snimanje i standardni format datoteke crteža za komande Save i Save As.

* Options	? ×
Current profile: <>	
Files Display Open and Save Plotting System User Preferences Drafting Selection Profiles	
File Save	
OK Cancel Apply Help	

GRUPA FILE SAVE

Koristeći opcije iz ove grupe možete da zadate kako će AutoCAD čuvati datoteke.

Save as Padajuća lista omogućava da definišete standardni format datoteke za opcije File > Save i File > Save As. Na primer, ako radite u okruženju u kojem morate da koristite datoteke AutoCAD-a 14 kao standardne, pomoću ove opcije izaberite Release 14 kao standardni tip datoteke. AutoCAD takođe možete podesiti da datoteke standardno čuva u DXF formatu.

Thumbnail preview settings Omogućava da zadate da li će uz crtež biti sačuvan i njegov umanjen prikaz. Ove umanjene slike koriste se u okviru za dijalog AutoCAD File i DesignCenteru da biste videli datoteku pre nego što je otvorite [Rasterpreview]. Takođe možete da kontrolišete i prikaz skupa listova [Updatethumbnail].

Incremental save percentage Kontroliše delimično zapisivanje datoteka svaki put kada izaberete opcije File > Save ili File > Save As. Delimično zapisivanje datoteka skraćuje vreme snimanja datoteke na disk ali takođe povećava datoteku. Ako nemate mnogo prostora na disku, vrednost ove opcije podesite na 25. Vrednost 0 potpuno isključuje funkciju delimičnog snimanja, ali pogoršava AutoCAD-ove performanse. Ova opcija se kontroliše i preko sistemske promenljive Isavepercent [Isavepercent].

GRUPA FILE SAFETY PRECAUTIONS

Ove opcije zadaju osobine automatskog snimanja rezervnih datoteka u AutoCAD-u.

Automatic save Omogućava da kontrolišete funkciju Automatic Save. Možete da je isključite, uključite ili da podesite učestalost snimanja datoteke unošenjem vrednosti u polje Minutes between saves. Putanju na kojoj se zapisuju datoteke možete da podesite koristeći stavku Automatic Save File Location na kartici Files, okvira za dijalog Options. Učestalost automatskog snimanja podešavate i preko sistemske promenljive Savetime [Savefilepath, Savefile].

Create backup copy with each save Omogućava da odredite da li će datoteka .BAK biti snimljena svaki put kada snimite datoteku. Ako želite da sačuvate prostor na disku, bilo bi dobro da isključite ovu opciju. Možete je uključiti i isključiti preko sistemske promenljive Isavebak [Isavebak, Tempprefix].

Full-time CRC validation Proverava celovitost svakog objekta nastalog u AutoCADu. (CRC su početna slova od Cyclic Redundancy Check – ciklična dodatna provera). Može da se koristi kao pomoć pri rešavanju problema, da se uključi kada se sumnja na problem s hardverom ili AutoCAD-om.

Maintain a log file Omogućava da zabeležite podatke u AutoCAD-ovom prozoru za tekst. Ova osobina je detaljnije opisana u poglavlju 14. Mesto za smeštanje datoteka za evidenciju možete da odredite na kartici Files okvira za dijalog Options [Logfile-mode, Logfilename].

File extension for temporary files Omogućava da zadate oznaku tipa AutoCAD-ovih privremenih datoteka. Te datoteke AutoCAD koristi za privremeno čuvanje podataka iz crteža, za slučaj da ostane bez memorije. Ukoliko ste na mreži, privremene datoteke raznih korisnika mogu da budu smeštene u istom direktorijumu. Da biste znali koje su datoteke vaše, promenite ovaj parametar.

Security Options Otvara istoimeni okvir za dijalog u kom datoteku možete zaštititi lozinkom ili joj dodati digitalni potpis. U poglavlju 22 detaljnije se govori o ovim funkcijama.

Display digital signature information Prilikom otvaranja datoteke sa digitalnim potpisom, ova opcija će vas upozoriti na prisustvo digitalnog potpisa [Sigwarn]. U poglavlju 21 naći ćete više podataka o digitalnim potpisima.

GRUPA FILE OPEN

Pomoću ovih opcija kontrolišete način na koji AutoCAD prikazuje imena datoteka u meniju File ili na naslovnoj traci crteža.

Number of recently-used files to list U ovom polju za unos možete zadati broj datoteka koje će biti prikazane u listi nedavno korišćenih datoteka u meniju File. Unapred podešena vrednost je 4, a možete uneti vrednosti između 0 i 9.

Display full path in title Pomoću ove opcije kontrolišete da li je i putanja uključena u ime crteža prikazano na naslovnoj traci.

GRUPA EXTERNAL REFERENCES (XREFS)

Ove opcije omogućavaju da kontrolišete osobine memorije i slojeva Xref datoteka.

Demand load Xrefs Omogućava da uključite funkciju Demand load Xrefs. Ta funkcija poboljšava performanse datoteka koje koriste Xref datoteke učitavajući samo one delove Xref crteža koji su neophodni u tekućem otvorenom crtežu. Ova opcija sadrži tri podopcije: Disabled, isključuje funkciju Demand Load; Enabled uključuje funkciju a Enabled with Copy uključuje funkciju Demand Load Xref koristeći kopiju izvorne Xref datoteke. Poslednja opcija omogućava da i ostali koji rade na mreži dorađuju izvornu Xref datoteku dok vi radite na datoteci koja takođe koristi tu Xref datoteku [Xloadctl].

Retain changes to Xref layers Omogućava da snimite parametre sloja Xref datoteka na tekućem crtežu, a da to ne utiče na izvornu Xref datoteku. Kada je ovaj parametar isključen, tekuća datoteka uvozi parametre sloja Xref datoteke prilikom učitavanja te datoteke. Ovaj parametar možete da definišete i sistemskom promenljivom Visretain [Visretain].

Allow other users to Refedit current drawings Pomoću ove opcije određujete da li ostali mogu istovremeno da dorađuju datoteku koju vi dorađujete. Ova opcija omogućava da i drugi koriste opciju Modify ≻ In-Place Xref and Block Editing (komanda Refedit) pri radu s datotekama koje ste učitali u AutoCAD [Xedit].

GRUPA OBJECT ARX APPLICATIONS

AutoCAD omogućava da korisnici ili nezavisni proizvođači aplikacija prave objekte za čiju je podršku najčešće potrebna posebna ObjectARX aplikacija. Ove opcije kontrolišu način na koji AutoCAD tretira takve objekte i ObjectARX aplikacije koje su s njima u vezi.

Demand load ObjectARX apps Kontroliše kada će aplikacija nezavisnog proizvođača biti učitana ako u datoteci postoji objekat kome je potrebna. Ova opcija nudi nekoliko parametara dostupnih s padajuće liste. Parametri su: Disable Load on Demand, Custom Object Detect, Command Invoke i Object Detect and Command Invoke. Prvi parametar sprečava AutoCAD da učita aplikacije drugih proizvođača ako postoji objekat kome su neophodne. Obratite pažnju na to da neke standardne AutoCAD-ove komande neće raditi ako izaberete opciju Disable Load on Demand zato što AutoCAD koristi ObjestARX aplikacije. Drugi parametar čini da AutoCAD automatski učita ARX aplikaciju. Treći parametar učitava aplikaciju kada pozovete neku komandu te aplikacije Četvrti parametar učitava ARX aplikaciju ako postoji objekat kome je potrebna ili kada pozovete neku komandu te aplikacije [Demandload].

Proxy images for custom objects Nudi padajuću listu na kojoj se nalaze tri parametra koja kontrolišu prikaz objekata kada u sistemu ne postoje ARX aplikacije koje ih podržavaju. Parametar Do Not Show Proxy Graphics isključuje prikazivanje takvih objekata. Parametar Show Proxy Graphics prikazuje takav objekat. Parametar Show Proxy Bounding Box umesto prilagođenog objekta prikazuje granice tog objekta.

Show Proxy Information dialog box Omogućava da izaberete da li će se pojavljivati upozoravajući okvir za dijalog Show Proxy Information. Ako je ova opcija izabrana, upozorenje Show Proxy Information se pojavljuje kada otvorite crtež s prilagođenim objektima, a AutoCAD ne može da pronađe objekte povezane sa ARX aplikacijom [Proxynotice].

Kartica Plot And Publish

Kartica Plot And Publish okvira za dijalog Options nudi parametre za podešavanje štampanja na ploteru i štampaču. Opis ovih opcija pronaći ćete u poglavlju 7 i u dodatku B.

Kartica System

Opcije s kartice System kontrolišu neke parametre glavnog AutoCAD-ovog interfejsa, kao što su upravljački programi za prikazivanje i pokazivački uređaji.

🐨 Options	?×
Current profile: < <unnamed profile="">></unnamed>	🚱 Current drawing: Drawing1.dwg
Current 3D Graphics Display Current 3D Graphics Display Current Pointing Device Current System Pointing Device Current Sy	Preferences Dratting Selection Profiles General Options Single-drawing compatibility mode Display OLE properties dialog Show all warning messages Beep on error in user input Load acad lsp with eyery drawing F Allow long symbol names
Digitizer only O Digitizer and mouse	Startup: Do not show a startup dialog
Layout Regen Options C. Begen when switching layouts C. Cache model tab and last layout C. Cache model tab and all layouts	Live Enabler Options Check Web for Live Enablers Maximum number of unsuccessful checks
dbConnect Options ✓ Store Links indeg in drawing file Open tables in read-only mode	
	OK Cancel <u>Apply</u> <u>H</u> elp

GRUPA CURRENT 3D GRAPHICS DISPLAY

Ova grupa sadrži padajuću listu i dugme Properties. Padajuća lista nudi sve dostupne sisteme za prikazivanje 3D grafike. Standardna opcija, GSHEIDI10, Autodeskov je sistem za prikazivanje 3D grafike Heidi 3D Graphics. Ostale stavke možete da kupite od nezavisnih proizvođača.

Dugme Properties otvara okvir za dijalog 3D Graphics System Configuration s dodatnim opcijama pomoću kojih možete kontrolisati alatke 3D Orbit i Shade Mode. Opcije ovog okvira za dijalog razlikovaće se u zavisnosti od toga koja je stavka izabrana na padajućoj listi. Ako koristite standardni sistem za prikazivanje, GSHEIDI10, pogledajte odeljak *Podešavanje AutoCAD-ovog sistema za 3D grafiku*, u ovom dodatku.

GRUPA CURRENT POINTING DEVICE

Preko opcija ove grupe možete da izaberete vrstu pokazivačkog uređaja koji ćete koristiti u AutoCAD-u. Padajuća lista nudi opcije Current System Pointing Device i Wintab Compatible Digitizer. Ako hoćete da koristite standardni Windowsov pokazivački uređaj, izaberite opciju Current System Pointing Device. Ukoliko upotrebljavate tablu za digitalizaciju koja koristi upravljački program Wintab, izaberite opciju Wintab Compatible Digitizer.

Ako ćete u AutoCAD-u koristiti samo table za digitalizaciju, morate to dodatno potvrditi izborom radio-dugmeta Digitizer only. Ukoliko izaberete radio-dugme Digitizer and mouse, AutoCAD će prihvatati oba uređaja.

GRUPA LAYOUT REGEN OPTIONS

Ovim skupom radio-dugmadi određujete kako se regeneriše crtež prikazan na karticama Layout.

Regen when switching layouts Zadajete AutoCAD-u da regeneriše crtež kada izaberete karticu Layout ili Model. Koristite ovu opciju ako nemate dovoljno radne memorije u računaru.

Cache model tab and last layout Birate opciju koja ne regeneriše crtež kada prelazite iz režima Model u režim Layout u kome ste poslednji put radili. Ako izaberete neku drugu karticu režima Layout, crtež će biti regenerisan.

Cache model tab and all layouts Birate opciju koja ne regeneriše crtež, u kom god režimu radili.

GRUPA DBCONNECT OPTIONS

Ova polja za potvrdu omogućavaju da kontrolišete funkciju dbConnect.

Store Links index in drawing file Omogućava da izaberete gde će biti sačuvani podaci za vezu s bazom podataka. Ako je ova opcija potvrđena, podaci veze se čuvaju u crtežu koji je povezan s bazom podataka. Ovim se povećava datoteka i produžava njeno učitavanje.

Open tables in read-only mode Omogućava da ograničite pristup datotekama baze podataka.

GRUPA GENERAL OPTIONS

Ovaj skup polja za potvrdu omogućava da definišete opcije u vezi sa opštim operacijama AutoCAD-a.

Single-drawing compatibility mode Omogućava da kontrolišete da li će vam Auto-CAD dozvoliti da otvorite više dokumenata ili će vas ograničiti na samo jedan, kao u prethodnim verzijama AutoCAD-a [Sdi].

Display OLE properties dialog Omogućava da kontrolišete prikazivanje okvira za dijalog OLE Properties. Taj okvir za dijalog se pojavljuje kada u AutoCAD-ov crtež umetnete OLE objekte. Ovu funkciju možete da isključite tako što ćete u okviru za dijalog OLE Properties ukloniti znak za potvrdu iz polja Display OLE Properties Dialog When Pasting New OLE Objects. Kad koristite ovu opciju, možete i da uključite isti okvir za dijalog.

Beep on error in user input Uključuje zvučni signal svaki put kada program detektuje grešku u ulaznim podacima.

Show all warning messages Ako pomoću opcije Don't Display This Warning Again isključite poruku upozorenja, ova opcija omogućava da ponovo aktivirate sve poruke upozorenja. Ukoliko nijedna poruka upozorenja nije isključena, ova opcija je neak-tivna.

Load Acad.lsp with every drawing Određuje da li će datoteka Acad.lsp biti učitana sa svakim crtežom. Ako ste navikli da datoteku Acad.lsp koristite sa AutoCAD-om, izaberite ovu opciju; u suprotnom, AutoCAD će učitati samo datoteku Acaddoc.lsp [Acadlspasdoc].

Allow long symbol names Omogućava da stavkama kao što su slojevi, blokovi, tipovi linija i imena stilova teksta date duga imena. Kada je ova opcija uključena, možete da unesete ime koje se sastoji od najviše 255 znakova [Extnames].

Startup U ovoj padajućoj listi možete da definišete da li će AutoCAD pri prvom pokretanju prikazati okvir za dijalog AutoCAD Startup i da li će se, kada odaberete File > New, otvarati okvir za dijalog Create New Drawing. Ako je odabrana opcija Show Startup Dialog Box, ovi okviri za dijalog će se pojavljivati. Ukoliko nije, Auto-CAD će automatski otvarati podrazumevani prazan dokument na osnovu poslednje datoteke šablona koja je korišćena, a kada odaberete File > New, pojavljivaće se okvir za dijalog Select Template.

GRUPA LIVE ENABLER OPTIONS

Od verzije AutoCAD 14, nezavisni proizvođači imaju mogućnost da stvaraju objekte poznate kao *proxy objects* koristeći alatku za programiranje ObjectARX. Kada je ta novina uvedena, morali ste da imate instaliranu aplikaciju nezavisnog proizvođača ako ste hteli da pregledate ili menjate objekte nastale korišćenjem takve aplikacije. Pod pojmom *object enablers* podrazumevamo male programe, AutoCAD-ove dodatke, pomoću kojih možete pregledati ili menjati objekte nastale pomoću aplikacija nezavisnih proizvođača iako niste celu aplikaciju nezavisnog proizvođača instalirali na računar.

Ovakvi programi se nalaze na Webu i, ako je to dozvolio proizvođač, možete ih besplatno preuzeti. AutoCAD će ih potražiti na Internetu ako izaberete opciju Check Web for Live Enabler. Na primer, ako ste primili datoteku napravljenu u Architectural Desktopu koja sadrži takav objekat, AutoCAD se automatski povezuje sa Autodeskovom Web stranicom i preuzima Architectural Desktop Object Enabler, tako da možete menjati i pregledati datoteku. Opcije Live Enabler omogućavaju da kontrolišete kako se programi tipa Object Enabler koriste ako AutoCAD naiđe na objekte nastale pomoću aplikacija nezavisnih proizvođača.

Maximum number of unsuccessful checks Pomoću ove opcije definišete koliko će puta AutoCAD pokušati da se poveže s Internetom ako je prvi pokušaj povezivanja bio neuspešan.

Kartica User Preferences

Opcije kartice User Preferences omogućavaju da podesite na koji način će AutoCAD reagovati na unose.

fa Options	<u>? ×</u>
Current profile: < <unnamed profile="">></unnamed>	😭 Current drawing: Drawing1.dwg
Files Display Open and Save Plot and Publish System	User Preferences Drafting Selection Profiles
Windows Standard Behavior ₩indows standard accelerator keys Shortcut menus in drawing area Right-click Customization	Priority for Coordinate Data Entry C Burning object snap C Keyboard entry C Keyboard entry
Drag-and-drop scale Default settings when units are set to unitless: Source content units: Inches	Associative Dimensioning
Larget drawing units:	Pyperink Display hyperlink cursor, tooltip, and shortcut menu
Hidden Line Settings	Fields Fields Fields Eield Update Settings
6	
	OK Cancel Apply Help

GRUPA WINDOWS STANDARD BEHAVIOR

Ovi parametri omogućavaju da odredite kako će se AutoCAD ponašati kada pritisnete tastersku kombinaciju ili desni taster miša.

Windows standard accelerator keys Ako uključite ovu opciju, u AutoCAD-u primenjujete standardnu Windowsovu kombinaciju tastera: Ctrl+C (kopiraj na Clipboard) i Ctrl+V (prenesi s Clipboarda). Kada ova opcija nije potvrđena, AutoCAD kombinaciju Ctrl+C razume kao komandu Cancel, a Ctrl+V kao komandu Viewport Toggle.

Shortcut menus in drawing area Kada pritisnete desni taster miša, a uključena je ova opcija, pojaviće se priručni meni. Ako nije potvrđena, AutoCAD pritisak na desni taster miša tretira kao pritiskanje tastera Enter [Shortcutmenu].

Right-click Customization Otvara istoimeni okvir za dijalog, koji nudi još opcija za podešavanje funkcija desnog tastera miša u AutoCAD-u.

Right-Click Customization		
Curr on time-sensitive right-click		
Longer click to display Shortcut Menu		
Longer click <u>d</u> uration: J250 milliseconds		
Default Mode		
If no objects are selected, right-click means		
Repeat Last Command		
Shortcut Menu		
Edit Mode If one or more objects are selected, right-click means Repeat Last Command Shortcut Menu		
Command Mode If a command is in progress, right-click means		
C ENTER		
C Shortcut Menu: always enabled		
Shortcut Menu: enabled when command options are present		
Apply & Close Cancel Help		

SAVET Opcija, Turn on time-sensitive right-click određuje kako će AutoCAD reagovati kada korisnik brzo pritisne desni taster miša, ili ga na trenutak drži pritisnutog. Ukoliko je ova opcija potvrđena, kratak pritisak na desni taster miša biće isto što i pritisak na taster Enter. Ako taster duže držite pritisnut, pojaviće se priručni meni. Možete podesiti i potrebno trajanje pritiska na desni taster miša.

GRUPA DRAG-AND-DROP SCALE

Pomoću ovih parametara kontrolišete na koji način DesignCenter ili funkcija i-drop određuju razmeru blokova kada im se dodele merne jedinice za DesignCenter. Svaka padajuća lista nudi standardni skup jedinica dostupnih u padajućoj listi Insert Units okvira za dijalog Block Definition. O blokovima sam govorio u poglavlju 6, a u poglavlju 21 o opciji DesignCenter [Insunits].

PRIORITY FOR COORDINATE DATA ENTRY

Pomoću ovih opcija kontrolišete na koji način AutoCAD odgovara na unos koordinata.

Running object snap Zadaje da AutoCAD sve vreme koristi aktivne Osnape [Osnap-coord].

Keyboard entry Omogućava da koristite tastaturu za unos koordinata.

Keyboard entry except scripts Omogućava da koordinate unesete preko tastature, osim u makroima [Osnapcoord].

GRUPA ASSOCIATIVE DIMENSIONING

U ovom delu imate jednu opciju, Make New Dimensions Associative, koju možete ili isključiti ili uključiti. Njom definišete da li će AutoCAD koristiti mogućnosti asocijativnog kotiranja koja je uvedena u verziji 2002. Asocijativno kotiranje omogućava da kote prate promene objekta. Kada koristite staru metodu, morate uključiti i tačku definisanja dok menjate objekat ako hoćete da kote prate promene objekta.

GRUPA HYPERLINK

Ove opcije uključuju i isključuju prikazivanje ikonice Hyperlink i njenog priručnog menija.

DUGME HIDDEN LINE SETTINGS

SAVET Pritisnite dugme Hidden Line Settings da biste otvorili istoimeni okvir za dijalog u kom možete kontrolisati izgled 3D prikaza sa skrivenim linijama. Opcijama iz tog okvira za dijalog kontrolišete izgled skrivenih linija u prikazu koji dobijate komandom Hide ili u prikazu Hidden Shared. Skrivene linije su podrazumevano nevidljive, ali ih možete prikazati u drugoj boji ili drugim tipom linije.

Okvir za dijalog Hidden Line Settings omogućava i da kontrolišete da li će 3D ravni koje se seku biti označene linijom. U ranijim verzijama AutoCAD-a, ravni koje se presecaju nisu bile označavane, ali od ove verzije možete ih obeležiti linijom u prikazima sa skrivenim linijama. Možete zadati i boju linije.

DUGME LINEWEIGHT SETTINGS

Pritisnite dugme Lineweight Settings da biste otvorili istoimeni okvir za dijalog. Detaljnija objašnjenja ovog okvira za dijalog naći ćete u poglavljima 7 i 13.

GRUPA FIELDS

Ove opcije sadrže kontrole za prikazivanje i ažuriranje polja. Opcijom Display Background Of Fields podešavate prikaz sive pozadine polja. Pozadina vam pomaže da na prvi pogled uočite koji tekstualni objekt na crtežu predstavlja polje. Pozadina se ne štampa. Dugme Field Update Settings otvara okvir za dijalog u kome možete da izaberete akciju za ažuriranje polja.

Kartica Drafting

Kartica Drafting nudi parametre koji se odnose na kursor za crtanje, uključujući i opcije AutoSnap i AutoTrack.

a Options				? X
Current profile: < <unnamed pro<="" td=""><td>ofile>> </td><td>😭 Current drawing:</td><td>Drawing1.dwg</td><td></td></unnamed>	ofile>>	😭 Current drawing:	Drawing1.dwg	
Files Display Open and Save F	Plot and Publish System	User Preferences Dra	afting Selection Profiles	1
AutoSnap Settings	×	AutoTrack Settings Display golar tra Display full-scree Display AutoTra Alignment Point Acco Automatic Shift to acguire	acking vector en tracking vector ac <u>k</u> tooltip quisition	
AutoSnap Marker Size		Aperture Size		
		OK Can	ncel <u>A</u> pply	Help

GRUPA AUTOSNAP SETTINGS

Opcijama iz ove grupe kontrolišete osobine AutoSnap koje su aktivne kada koristite markere Osnap.

Marker Uključuje mali kvadrat koji se pojavljuje na mestu Osnapa. Ako nećete da koristite ovaj marker, poništite potvrdu opcije Marker [Autosnap].

Magnet Čini da kursor Osnap "skače" na mesto Osnapa prilikom približavanja kursora tom mestu [Autosnap].

Display AutoSnap tooltip Kontroliše da li će biti prikazan savet za korišćenje alatke Osnap [Autosnap].

Display AutoSnap aperture box Prikazuje kvadrat preko kursora svaki put kada su markeri Osnap aktivni. Ako ste koristili ranije verzije AutoCAD-a, videćete da je simbol za Aperture Box onaj koji je u ranijim verzijama, pre pojavljivanja osobine Auto-Snap, korišćen za Osnape [Apbox].

AutoSnap marker color Omogućava da zadate boju markera AutoSnap.

KLIZAČ AUTOSNAP MARKER SIZE

Pomerite klizač da biste zadali veličinu markera AutoSnap.

GRUPA AUTOTRACK SETTINGS

Pomoću ovih opcija kontrolišete vektor Tracking koji se koristi za Polar Tracking i Osnap Tracking.

Display polar tracking vector Uključuje i isključuje vektor Polar Tracking [Trackpath].

Display full-screen tracking vector Omogućava da odredite da li će se vektor Tracking pojaviti preko celog prozora za crtanje, da li će se zaustaviti na položaju kursora ili u preseku dva vektora Tracking [Trackpath].

Display AutoTrack tooltip Uključuje ili isključuje kratak opis alatke Osnap Tracking [Autosnap].

GRUPA ALIGNMENT POINT ACQUISITION

Omogućavaju da zadate na koji način ćete dobiti tačke ravnanja Osnap Tracking.

Klizač Aperture Size

Pomerite klizač da biste definisali veličinu okvira za izbor Osnap [Aperture].

GRUPA OBJECT SNAP OPTIONS

U ovoj grupi nalazi se opcija Ignore Hatch Objects. Kada je uključena, ova opcija ignoriše objekte tipa Hatch. U protivnom, prianjanje objekata biće usklađeno sa geometrijom šrafure.

Kartica Selection

Pomoću opcija sa ove kartice okvira za dijalog Options, zadajete načine na koje ćete birati objekte u AutoCAD-u. Možete podesiti i osobinu Grips.

🐨 Options	? ×
Current profile: <	Current drawing: Drawing1.dwg ar Preferences Dratting Selection Profiles
Selection Modes ✓ Noun/verb selection Use <u>S</u> hift to add to selection Press and drag ✓ Implied windowing ✓ <u>Object</u> grouping Associative Hatch	Grips Unselected gip color: Color 160 Selected gip color: Red Hover gip color: Green Enable gips Enable gips Enable gip total Object selection limit for display of gips
	OK Cancel <u>Apply</u> <u>H</u> elp

Klizač Pickbox Size

Omogućava da podesite veličinu okvira za izbor objekata [Pickbox].

KLIZAČ GRIP SIZE

Omogućava da podesite veličinu čvorova [Gripsize].

GRUPA SELECTION MODES

Opcije Selection Modes omogućavaju da kontrolišete stepen AutoCAD-ove prilagođenosti za rad u standardnom grafičkom korisničkom okruženju (engl. *graphical user interface*, *GUI*).

Noun/verb selection Pomoću ove opcije AutoCAD radi poput većine Windowsovih programa, dozvoljavajući da objekte izaberete pre nego što odaberete akciju ili zadate komandu [Pickfirst].

Use Shift to add to selection Ako potvrdite ovu opciju, moći ćete da izaberete više objekata primenom standardne metode karakteristične za GUI: objekte birate držeći taster Shift. Ukoliko ne držite taster Shift pritisnut, možete izabrati samo jedan objekat ili grupu objekata koja je obuhvaćena prozorom. Kad ne držite pritisnut taster Shift dok birate objekte, poništava se izbor prethodno izabranih objekata. Da biste ovu opciju uključili pomoću sistemske promenljive, parametar Pickadd postavite na 0 [Pickadd].

Press and drag Ako ovu opciju potvrdite, prozore možete da raspoređujete standardnom metodom karakterističnom za GUI: pritisnite i držite taster miša na prvom uglu prozora; zatim, držeći i dalje taster miša, povucite prozor na pravo mesto. Kada je suprotan ugao na svom mestu, pustite taster miša. Ovaj parametar se primenjuje na module Verb/Noun i Noun/Verb. Ako radite sa sistemskom promenljivom, postavite Pickdrag na 1 [Pickdrag].

Implied windowing Kada je ova opcija potvrđena, a nijedan objekat nije izabran, na zahtev za unos Select objects prozor tipa Window ili prozor tipa Crossing se automatski aktivira. Ovaj parametar ne utiče na parametar Noun/Verb. Za rad sa sistemskom promenljivom, postavite Pickauto na 1 [Pickauto].

Object grouping Omogućava da izaberete grupe kao pojedinačne objekte [Pickstyle].

Associative Hatch Omogućava da odjednom izaberete i šrafuru i njenu granicu [Pickstyle].

GRUPA GRIPS

Pomoću ovih opcija kontrolišete čvorove.

Unselected grip color Omogućava da izaberete boju čvorova koji se vide, a nisu izabrani [Gripcolor].

Selected grip color Omogućava da odaberete boju izabranih čvorova [Griphot].

Hover grip color Omogućava da zadate boju čvora kada se kursor nalazi iznad njega [Griphover].

Enable grips Uključuje osobinu Grips.

Enable grips within blocks Ako uključite ovu opciju, čvorovi u okviru blokova će se prikazati. Iako čvorove unutar blokova ne možete da menjate, možete da ih koristite kao tačke za biranje [Gripblock].

Enable grip tips Uključuje prikazivanje opisa čvorova na proizvoljnim objektima koji ih imaju [Griptips].

Object selection limit for display of grips Kontroliše prikazivanje čvorova u zavisnosti od broja izabranih objekata. Ako je vrednost 1, čvorovi se neće videti kada je izabrano više od jednog objekta. Možete zadati vrednosti od 1 do 32767. Podrazumevana vrednost je 100 [Gripobjlimit].

Kartica Profiles

Ako koristite Windows XP Professional ili Windows 2000, znate da je profil korisnika sačuvan za svako korisničko ime. U zavisnosti od toga koje ime koristite za prijavljivanje, imaćete različito podešen Windows. Kartica Profiles nudi slične funkcije za korisnike AutoCAD-a. U profilu možete da čuvate različite parametre iz okvira za dijalog Options i ponovo ih pozivate. Možete ih sačuvati i kao datoteku s nastavkom .arg i zatim takvu datoteku preneti u drugi sistem. Ovo je kao da parametre Options nosite gde god da idete.

Glavni deo kartice Profiles daje spisak dostupnih profila. <<Unnamed Profile>> je standardni profil. Ukoliko dodate nove profile, oni će se pojaviti u spisku.

Da biste definisali nov profil, istaknite ime profila na spisku i pritisnite Add to List. Pojaviće se okvir za dijalog Add Profile u koji unosite ime i opis profila. Opis će se pojaviti u polju ispod spiska na kartici Profiles kad god izaberete taj profil.

Pošto ste definisali nov profil, promenite parametre na ostalim karticama okvira za dijalog Options. Novi parametri će biti povezani s novim profilom. U profilima se čuva način na koji su podešeni meniji, tako da se mogu upotrebiti kao pomoć pri sređivanju šema ili softvera drugih proizvođača koji su vama prilagođeni. Evo kratkog opisa opcija sa kartice Profiles:

Set Current Instalira parametre iz izabranog profila.

Add to List Pravi nov profil od postojećeg.

Rename Menja ime i opis profila.

Delete Uklanja odabrane profile iz spiska.

Export Snima profil u datoteku.

Import Učitava profil koji je snimljen kao datoteka.

Reset Vrednosti izabranog profila vraća na standardne.

Podešavanje menija s komandama za rad s tablom

Da biste tablu za digitalizaciju koristili u AutoCAD-u, konfigurišite masku s menijima. Otvorite datoteku Tablet.dwg iz direktorijuma Support, koji se nalazi u direktorijumu AutoCAD 2005 i odštampajte šablon za masku s menijima koji po veličini odgovara vašoj tabli za digitalizaciju. Nakon toga učinite sledeće:

- 1. Dobro pričvrstite masku za tablu. Proverite da li maska potpuno pokriva površinu za crtanje na tabli za digitalizaciju.
- 2. Odaberite Tools > Tablet > Configure. Pojaviće se sledeći zahtev za unos:

```
Enter number of tablet menus desired (0-4) <0>:
```

Unesite **4**, ... U sledećem nizu zahteva odredićete mesto za četiri oblasti za menije na tabli za crtanje počevši od oblasti s menijem 1 (slika A.1).

SLIKA A.1:

Kako da odredite mesta za oblasti s menijima na tabli.

O AUTOCAD	AUTODESK	>
Gornji levi ugao prve oblasti menija		
	Prva oblast menija	
Donji levi ugao prve oblasti menija	Donji desni ugao prve oblasti men	iija
Gornji levi ugao druge oblasti menija	Gornji desni ugao prostora za digitalizaciju i gornji levi ugao treće oblasti menija	
Druga oblast menija	Prostor za digitalizaciju Ti	reća oblast menija
Donji levi ugao druge oblasti menija	Donji levi ugao prostora za digitalizaciju i donji desni ugao druge oblasti menija	
Gornji levi ugao četvrte oblasti menija	Donji levi ugao treće oblasti menija Donji treće ob	desni ugao lasti menija
	Četvrta oblast menija	
Donji levi ugao četvrte oblasti menija	Donji desni ugao četvrte oblasti r	menija

3. Označite mesto na slici A.1 definisano kao gornji levi ugao oblasti sa menijem 1. Pločicom ili olovkom izaberite tu tačku. Pojaviće se zahtev za unos:

Digitize lower left corner of menu area 1:

- 4. Sad locirajte mesto označeno na slici kao donji levi ugao oblasti s menijima 1.
- 5. Nastavite proces sve dok ne izaberete tri ugla za sve četiri oblasti s menijima.
- 6. Pošto definišete oblast s menijima, dobićete zahtev za unos:

Do you want to respecify the Fixed Screen Pointing Area?

Otkucajte Y, i izaberite mesto označeno na slici A.1.

7. Na kraju ćete dobiti zahtev:

Digitize upper right corner of screen pointing area:

Odaberite mesto označeno na slici A.1.

Tri zahteva za unos odnose se na *prostor za digitalizaciju* (engl. *floating screen pointing area*). Ta opcija je neophodna da bi se, kada se tabla podesi za precrtavanje, privremeno onemogućio pristup oblastima izvan prostora za crtanje. Prostor za digitalizaciju omogućava pristup padajućim menijima i statusnoj traci i tokom precrtavanja (poglavlje 11).

- 8. Ako ne nameravate da precrtavate pomoću table, unesite N, ina sva tri zahteva za unos. U suprotnom, uradite sledeće.
- 9. Na zahtev za unos:

10. Na zahtev za unos:

Do you want the Floating Screen Pointing Area to be the same size as the Fixed Screen Pointing Area? <Y>:

upišite **Y**, → ako hoćete da obe oblasti koje ste definisali u koracima 6 i 7 budu jednake veličine. Upišite **N**, → ukoliko deo table rezervisan za menije treba da bude drugačije veličine.

- Poslednji zahtev za unos pita da li ćete preko tastera F12 uključivati i isključivati prostor za digitalizaciju. (Slično dejstvu funkcijskog tastera F10 u starijim verzijama AutoCAD-a.) Upišite Y→ ili N→, u zavisnosti od toga da li ste se opredelili za taster F12 ili neki drugi.
- 12. AutoCAD pamti definisanu konfiguraciju sve dok je ne promenite. Iz datoteke izađite sa File ≻ Exit.

Uključivanje načina biranja Noun/Verb

Ukoliko iz bilo kog razloga modul Noun/Verb nije dostupan, pratite sledeće korake da biste ga aktivirali.

- 1. Odaberite Tools ≻ Options. Kada se pojavi okvir za dijalog Options, izaberite karticu Selection.
- 2. U grupi dugmadi Selection Modes potvrdite opciju Noun/Verb Selection.
- 3. Pritisnite OK.

Sada bi trebalo da se vidi mali kvadrat u preseku končanice. Taj kvadrat je okvir za izbor (engl. *pickbox*) postavljen preko kursora. Obaveštava vas da možete birati objekte čak i ako na zahtevu za unos na dnu ekrana nema aktivnih komandi. Kao što ste videli ranije, kvadrat nestaje istog trenutka kada počnete da radite s komandom koja zahteva izbor tačaka.

Modul Noun/Verb možete aktivirati i upisivanjem '**Pickfirst**→ s komandne linije. Na zahtev za unos New value for PICKFIRST <0>: upišite 1→ (ako upišete 0, funkcija Pickfirst se isključuje). Sistemska promenljiva Pickfirst čuva se u AutoCAD-ovoj konfiguracionoj datoteci. O sistemskim promenljivama saznaćete više u dodatku C.

Aktiviranje funkcije Grips

Ako funkcija Grips iz nekog razloga nije aktivna, pratite sledeće korake da biste je aktivirali:

- 1. Odaberite Tools ≻ Options, a zatim u okviru za dijalog Options izaberite karticu Selection.
- 2. U grupi Grips potvrdite polje Enable Grips.
- 3. Pritisnite OK i spremni ste za dalji rad.

Kartica Selection okvira za dijalog Options omogućava da odredite da li se čvorovi pojavljuju na objektima koji čine blok (više o blokovima u poglavlju 4), i da zadate boju i veličinu čvorova. U dodatku D opisano je kako se te opcije postavljaju pomoću sistemskih promenljivih.

Funkciju Grips možete aktivirati i ako upišete **Grips**, → na komandnu liniju. Na zahtev za unos New value for GRIPS <0>: upišite l za uključivanje čvorova ili 0 za isključivanje čvorova. Sistemska promenljiva Grips čuva se u AutoCAD-ovoj konfiguracijskoj datoteci.

Podešavanje funkcije Tracking Vector

Ako AutoCAD ne bude prikazivao funkciju Tracking Vector kao što je objašnjeno u ranijim poglavljima knjige ili ako se ona ne ponaša kako je opisano, verovatno je ova opcija isključena ili promenjena. Da bi se funkcija Tracking Vector ponašala kao što je opisano u knjizi, preduzmite sledeće korake.

- 1. Izaberite Tools > Options da biste otvorili okvir za dijalog Options.
- 2. Izaberite karticu Drafting.
- 3. Potvrdite sve tri opcije u grupi AutoTrack Settings.
- **4.** Proverite da li su u grupi AutoSnap Settings potvrđene opcije Marker, Magnet i Display AutoSnap.
- **5.** Proverite da li je u grupi Alignment Point Acquisition izabrano radio-dugme Automatic.
- 6. Pritisnite OK da biste izašli iz ovog okvira za dijalog.

Podešavanje AutoCAD-ovog sistema za 3D grafiku

Performanse AutoCAD-ovog sistema za 3D grafiku možete da podesite u okviru za dijalog 3D Graphics System Configuration. Da biste otvorili ovaj okvir za dijalog, izaberite karticu System okvira za dijalog Options i pritisnite dugme Properties iz grupe Current 3D Graphics Display.

3D Graphics System Configuration	? >
Adagtive degradation To maintain speed, degrade to the following rendering modes: Flat shaded Wireframe ፼ounding box Maintain speed: 5	 ☐ Render options ☐ Enable lights ☑ Enable materials ☐ Enable tegtures ☐ Transparency ○ High Quality/Flower ○ Medum Quality ⓒ Low Quality/Faster
Dynamic tessellation Surface tessellation Low detail Less memory Durve tessellation: Low detail Less memory Low detail Less memory More memory More memory	Geometry ☐ Josines always on top ☑ Discard back faces Acceleration ③ Sgitware ③ Hagdware Select Driver: wopengl8.hdi ☑ Use geometry acceleration (single precision) ☑ To the select back to
Number of tessellations to cache: 4	Enable anti-aliasing lines Apply & Close Cancel Help

Ovaj okvir za dijalog omogućava da kontrolišete na koji će način AutoCAD prikazivati 3D modele dok koristite alatku 3D Orbit ili kada radite u režimu Shade. Sledi spisak opcija okvira za dijalog GSHEIDI10 3D Graphics System Configuration.

GRUPA ADAPTIVE DEGRADATION

Alatka 3D Orbit omogućava da prikaz sagledavate u realnom vremenu, što predstavlja veliki zahtev za grafički sistem vašeg računara. Da bi 3D prikaz ažuriran u realnom vremenu bio ravnomeran, AutoCAD će pojednostaviti prikaz tokom njegove transformacije. Opcije iz grupe Adaptive degradation omogućavaju da zadate nivo pojednostavljivanja prikaza dok koristite alatku 3D Orbit.

Flat shaded Pomoću ove opcije zadajete AutoCAD-u da 3D prikaz objekta osenči po algoritmu flat.

Wireframe Pomoću ove opcije zadajete AutoCAD-u da trodimenzionalne objekte prikaže kao žičane modele.

Bounding box Pomoću ove opcije zadajete AutoCAD-u da pojednostavi 3D prikaz objekta, tako da prikazuje konturne linije koje predstavljaju objekte.

Maintain speed FPS Omogućava da za prikazivanje 3D objekata u realnom vremenu podesite broj kadrova u sekundi. Viša vrednost zahteva bolje performanse grafičkog sistema vašeg računara.

GRUPA DYNAMIC TESSELLATION

Opcije ove grupe određuju glatkost 3D objekata prilikom senčenja. Da bi se simulirala glatkoća, sistem AutoCAD Heidi 3D Graphics zaobljene površine rastavlja na trouglove.

Surface tessellation Pomoću ove opcije kontrolišete količinu detalja prikazanih na površini. Više detalja zahteva i deljenje na više trougaonih površina, što opet zahteva više sistemske memorije.

Curve tessellation Pomoću ove opcije kontrolišete količinu detalja prikazanih na zaobljenim površinama. Više detalja zahteva i deljenje na više trougaonih površina, što opet zahteva više sistemske memorije.

Number of tessellations to cache Ovom opcijom kontrolišete broj trouglova koji se smeštaju u keš. Keš je deo memorije rezervisan za čuvanje često korišćenih podataka. AutoCAD će u keš uvek smestiti jedan trougao (engl. *tessellation*). Ako u keš memoriju smestite dva trougla, poboljšaćete izgled i performanse 3D objekata kada koristite više prozora za prikaz.

GRUPA RENDER OPTIONS

Ako planirate da koristite AutoCAD-ovu alatku za vizuelizaciju, sledeće opcije mogu biti korisne. Kad primenite svetla i materijale na AutoCAD-ov 3D model, pomoću ovih opcija možete podesiti izgled vizuelizovane slike modela. U slučaju da je vaš računar male snage, trebalo bi da isključite ove opcije pošto one koriste dodatnu radnu memoriju.

Enable backgrounds Ako ste 3D modelu dodali pozadinu, ova opcija omogućava da pozadina bude vidljiva dok menjate model.

Enable lights Ova opcija omogućava da osenčeni 3D model bude osvetljen svetlima koja ste definisali upotrebom komande Light ili alatke Light s palete Render. Ako niste definisali svetla, model će biti prikazan kao da opcija Enable Lights nije aktivirana.

Enable materials Ova opcija omogućava da izgled osenčenog 3D modela bude prikazan zajedno s materijalima koje ste dodelili upotrebom komande Rmat ili alatke Materials s palete Render. Ako niste definisali materijale, model će biti prikazan uobičajeno, kao da opcija Enable Materials nije aktivirana.

Enable textures Ova opcija omogućava da se izgled osenčenog 3D modela prikaže zajedno s teksturama koje ste modelu dodelili upotrebom komandi Rmat i Setuv ili alatke Materials s palete Render. Opcija Enable Materials mora biti aktivna da bi se ova opcija mogla koristiti.

Transparency Pomoću ove opcije možete kontrolisati kvalitet prikazivanja providnih površina osenčenog 3D modela. Birate visok (engl. *high*), srednji (engl. *medium*) ili nizak (engl. *low*) kvalitet prikazivanja providnih površina. Nizak nivo prikazaće providne objekte sa efektom "screen door", dok će srednji i visok nivo kvaliteta prikazati providne objekte sa glatkijim površinama. Nizak nivo kvaliteta prikazivanja omogućava brže promene prikaza.

GRUPA GEOMETRY

Pomoću ovih opcija možete zadati da li će biti prikazana pozadina površi i izvodnice (Isolines) na 3D modelima.

Isolines always on top Ako koristite opciju Flat Shaded/Edges On ili Gouraud Shaded/Edges On komande Shademode (View ≻ Shade ≻ Flat Shaded/Edges On ili View ≻ Shade ≻ Gouraud Shaded/EdgesOn) videćete da su izvodnice i trougaone površine prikazane. Kada je opcija Isolines always on top uključena, izvodnice i trougaone površine se pojavljuju i s prednje i sa zadnje strane površi.

Discard back faces U većini sistema, pri vizuelizaciji se vidi samo jedna strana površine. Pozadina površi je nevidljiva. Ovo nije važno za površi kao što su kvadar ili lopta gde uvek vidite samo jednu stranu; međutim u nekim situacijama možete da vidite obe strane površi, kao što je površ koju koristimo kao zid.

Ako je crtež sačinjen uglavnom od zatvorenih objekata, kao što su kvadar ili lopta, gde inače vidite samo jednu površ, potvrdite polje Discard back faces da biste poboljšali performanse sistema. U slučaju da se dosta površina mogu videti sa obe strane, isključite ovu opciju.

GRUPA ACCELERATION

Omogućavaju da izaberete da li ćete koristiti softversko ili hardversko ubrzanje pri crtanju 3D modela.

Software Pomoću ove opcije zadajete AutoCAD-u da za crtanje 3D objekata koristi softversko ubrzanje.

Hardware Pomoću ove opcije zadajete AutoCAD-u da za crtanje 3D objekata koristi hardversko ubrzanje kada je dostupno. Kada je ova opcija izabrana, možete da izabrete upravljački program za hardver iz padajuće liste Select Driver.

Use geometry acceleration (single precision) Čini da AutoCAD za geometriju objekata koristi hardversko ubrzanje. Ova opcija je dostupna samo kada je opcija Hardware izabrana, a vaša grafička kartica podržava geometrijsko ubrzanje.

Enable anti-aliasing lines Čini da AutoCAD izgladi linije i ukloni nazubljenost linija i lukova. Ova opcija je dostupna samo kada je opcija Hardware izabrana, a vaša grafička kartica podržava uklanjanje nazubljenosti.